

Ortak Hedefler, Ortak Çözümler

*“Ortak değer”den ziyade “ortak hedef” vurgusu daha iyi olabilir. Zira en başta “değer” mevcut olan bir şey demek ve aslında bu anlamda her coğrafyada ciddi sorunlar var. Ayrıca “değer” farklı kültürel ve toplumsal arkaplanlar için uzlaşılması daha sıkıntılı sembolik göndermeler içeriyor. Ortak hedefse geçmiş ve mevcuttan ziyade bir gelecek düşüncesi. Ayrıca ortak gayrete daha açık.

Bu amaçla dört unsura dikkat edilmeli:

1. Hedefte İsbet: Konunun iyi tanımlanması, içinde yaşanan toplumun özgün sorunsallarının iyi tespit edilmesi yani konunun öğrencilere doğrudan değen şekilde belirlenip ele alınması: Örneğin “ayrımcılık yapmama” konusunun sıklıkla yapıldığı gibi siyah-beyaz ten rengi üzerinden değil şehirli-köylü, eğitilmiş-eğitimsiz, aksanlı-aksansız konuşan gibi toplumumuzda olan ayrımcılık pratikleri üzerinden örneklendirilmesi.

Ayrıca sosyo-ekonomik sorunların giderilmesinin diğer alanlarda ilerleme kaydetmek için ne kadar önemli olduğunun vurgulanması.

2. Kaynakta Nefaset: Çözümün hem evrensel ya da Batılı/Avrupalı hem de yerel kaynaklarda karşımıza çıkan veriler üzerinden üretilmesi ve desteklenmesi. Özellikle Batı hayranı olmanın da Batı karşıtı olmanın da (bir paranın iki yüzü olarak) anlamsızlığını ön plana çıkaracak şekilde. Her kültürün diğerlerine sunacağı ve diğerlerinden alacağı hep olduğunu ve olacağını vurgulayarak.

3. Dilde Hitabet: Ayrıştıran, değersizleştiren, öteki inşa eden ya da önyargıları besleyen bir dil ve üslup yerine kuşatıcı, paylaşımcı, empatiyi esas alan ve tarafları onore ederek içine alan yaklaşımların esas alınması. Taraflardan birini önde ya da üstün (ya da aşağıda ve alt) tutmamanın önemi vurgulanarak. Benzer şekilde, dışlandığını ya da küçümsendiğini düşünen bir kişinin ya da grubun aynı yöntemi benimsememesinin hem anlamsızlığı hem de zararları hatırlatılarak.

4. Yöntemde Dirayet: Dikte etme, “eğitme”, “adam etme” ve ders verme değil birlikte tartışıp önemini görerek ve gerekçelendirerek tartışma, dolayısıyla içselleştirerek benimseme hedefine uygun yöntemleri arayıp geliştirmek. Nitekim drama da olası iyi bir yöntem olarak önemli.

Ancak burada mutlaka “katarsis/yabancılaştırma” mevzuuna dikkat çekmek gerek. Öğrencilerin ele alınanları “başkalarının sorunları” olarak değil kendilerinin de parçası olduğu ve çözüm üretmeleri gereken konular olarak görmelerini sağlamaya çalışırken faaliyetten arınarak çıkmalarına neden olma riski var!

Ayrıca konuşulanlar konusunda bir çözüme ulaşılamaması durumunda sorunların aslında doğal, normal hatta norm olduğu sonucu çıkarılması riski de var.